

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

44

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-23-0

BRNO 2003

9395458

BRNO 2003

280, -

PŘEHLED VÝZKUMŮ 44

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del Maschio
Na titulním listě:	Středověký hrádek Vratěnin, okr. Znojmo. Foto: Miroslav Bálek
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

© 2003 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

né kopule a mazanícovým dnem. Podle charakteristických zlomků keramiky můžeme objekt zařadit do průběhu 8. století. Další sídlištní objekt zásobnicového charakteru můžeme podle tuhových střepeů z esovitých hrnců předběžně datovat do rozmezí 9.-10. století.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé

Mašovice (Bez. Znojmo). "Pšeničné". Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODRÁ (okr. Uherské Hradiště)

„Hrubý díl“. Střední doba hradištní. Sídliště. Kostrový hrob. Záchraný výzkum. Uložení: SM Uherské Hradiště.

Lokalita se nachází v těsné blízkosti křižovatky silnic Staré Město – Modrá – Velehrad, severo- až severovýchodně od ní. Archeologický výzkum v poloze „Hrubý díl“ byl vyvolán záměrem obce vybudovat zde archeopark. Na zkoumané ploše (300 m²) se podařilo prozkoumat dvě středohradištní obilní jámy přibližně hruškovitého profilu s velkými kameny u ústí. Menší zásobnice v sektoru A, narušovala časně laténskou nadzemní kůlovou stavbu, druhá obilní jáma, v sektoru D, měla hloubku 230 cm a v její výplni u dna byly objeveny i ojedinělé střepey germánské keramiky. V jihovýchodním rohu sektoru A byl objeven kostrový hrob dítěte ve stáří 5 let (určení M. Dočkalové z MZM v Brně) s orientací ZSZ-VJV. Ze skeletu se nedochovala pravá ruka, pravá část hrudního koše (žebra), pravá část pánve dítěte byla vložena do dutiny ústní. Hrob byl mělce (do 10 cm) zahlouben do časně laténské vrstvy, přičemž při jeho skrývce nebylo možné rozoznat jeho hrobovou jámu. Problematické prozatím zůstává jeho datování (časný latén, případně středohradištní období), protože hrobovou výstavbu tvořil pouze špičák ze psa, objevený v hrudním koši, původně patrně součást náhrdelníku. Výzkum na lokalitě „Hrubý díl“ na Modré by měl pokračovat i v příštím roce.

Miroslav Vaškových, SM Uherské Hradiště

Resumé

Modrá (Bez. Uherské Hradiště). „Hrubý díl“. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Masarykova 131, parcela č. 682. Novověk. Sídlištní aktivity. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum byl vyvolán záměrem výstavby skladu materiálů firmy Steripak.

V nadloží se nacházely novověké úpravy terénu, z nichž vrstva 103 obsahovala četné zlomky vypálené mazanice z výmazů topenišť či snad ještě z konstrukcí dřevohliněných domů; doprovodná keramika nedovoluje hlubší dataci než 18. století. Celá západní část plochy byla patrně v souvislosti s výstavbou zelárny na přelomu 19. a 20. století zvýšena navážkou. Východní stěna plochy byla zvýšena hlinitými navážkami s novověkými střepey (řez P4), podloží bylo dosaženo až na bázi řezu.

Rudolf Procházka, Archaia Brno, o.p.s.

Literatura:

Procházka, R. 2002: Modřice – čp. 131. Prodejna materiálů Steripak. Nálezová zpráva č. 10/02 uložená v archivu Archaia Brno, o.p.s.

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov), Masarykova Str. 131. Parzelle Nr. 682. Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MUTĚNICE (okr. Hodonín)

„Zbrod“. Středohradištní období. Sídliště. Záchraný výzkum.

Záchraný výzkum byl proveden v místech ostrova ležícího přibližně uprostřed nového rybníka Zbrod-III, po pravé straně silnice z Hodonína do Mutěnic. Na ostrově, původně členěném dvěma křižujícími se kanály, došlo k dodatečnému zavezení všech čtyř ústí kanálů. Hlína na zavezení byla odebrána z vnitřní části uměle navršeného ostrova, čímž došlo k částečnému obnažení původního terénu zachovaného pod mocnou vrstvou navážky.

V jižní části ostrova byl výkopem kanálu narušen obdélný objekt (obj. č. 2) o rozměrech 240 x 140-160 cm, orientovaný ve směru V-Z, zahloubený 20 cm do podloží. Z výplně objektu se vedle zlomků středohradištní keramiky a zvířecích kostí podařilo vyzvednout i dva keramické přesleny a kamennou nátepní destičku se čtyřmi otvory. 5 m jižně od objektu byla zachycena obdélná jáma (obj. č. 3) o rozměrech 195 x 77, orientovaná ve směru SV-JZ. Na rovném plochém dně ležela kostra koně uložená na pravém boku se zadními končetinami nataženými rovnoběžně s tělem, přední končetiny pokrčeny. U kostry nebyl žádný nález, pouze v záspy hrobu nalezeny menší atypické zlomky keramiky, z nichž několik lze přiřadit snad do doby laténské. Na základě těchto skutečností není možné hrob koně blíže časově zařadit, stejně jako tomu bylo u kostrového hrobu prozkoumaného v roce 2000 v nevelké vzdálenosti jižně od jámy s kostrou koně. Třetí menší jáma (obj. č. 4) byla odkryta ve V stěně S-J průkopu ostrovem. Výplň objektu zahloubeného 95 cm pod úroveň původního povrchu obsahovala pouze menší množství atypických zlomků keramiky, na základě kterých nelze objekt datovat.

„Odměry nad panskou loukou“. Mladohradištní období. Sídliště. Záchraný výzkum.

Na základě smlouvy uzavřené s a. s. Moravské naftové dohy o provedení archeologického dohledu na trase stavby „VVTL plynovod DN 600 PN70 PZP Dolní Bojanovice – Mutěnice – Brumovice“ byl v termínu od března do června 2002 proveden záchraný výzkum. Celkově bylo prozkoumáno a zdokumentováno 77 objektů.

Na mírných svazích po obou stranách Nového potoka došlo k zachycení mladohradištních objektů (obj. č. 34 a 37). Pravidelné mísovité dno objektu č. 34, zahloubené 190 cm pod úroveň dnešního terénu a zapuštěné 25 cm do jílové vrstvy, se nacházelo pod mocnou pískovou vrstvou. Větší část objektu byla zničena výkopem rýhy pro uložení plynovodu. Stejně tak tomu bylo i u obj. 37, kde se však podařilo tvar jámy zčásti rekonstruovat. Horní část jámy s mísovitým dnem zahloubeným 165 cm pod úroveň dnešního terénu se zužovala a pravděpodobně byla ukončena užším hrdlem, které bylo výkopem

rýhy zničeno. Maximální dochovaný průměr jámy, sloužící patrně jako zásobnice, dosahoval 155 cm. Vzdálenost mezi objekty 112 m.

Jaroslav Škojec, Jiří Janál, AÚ AV ČR Brno

Resumé

Mutěnice (Bez. Hodonín). „Zbrod“. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Mutěnice (Bez. Hodonín). „Odměry nad panskou loukou“. Jüngere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MUTĚNICE (okr. Hodonín)

„Přední díly za hospodou“. Starohradištní, hradištní období. Sídliště. Záchraný výzkum.

Na základě smlouvy uzavřené s a. s. Moravské naftové doly o provedení archeologického dohledu na trase stavby „VVTL plynovod DN 600 PN70 PZP Dolní Bojanovice – Mutěnice – Brumovice“ byl v termínu od března do června 2002 proveden záchraný výzkum. Celkově bylo prozkoumáno a zdokumentováno 77 objektů.

Na JV svahu táhlé terénní vlny po levé straně příjezdové komunikace z Hodonína (asi 1400 m JV od obce) bylo zachyceno slovanské osídlení. Ve výkopu plynovodu se podařilo pro-

zkoumat dvě polozemnice ze starohradištního a pravděpodobně středohradištního období a nevelkou plytkou jámu se zlomky hradištní keramiky (obj. č. 12-14).

Jaroslav Škojec, Marian Mazuch, AÚ AV ČR Brno

Resumé

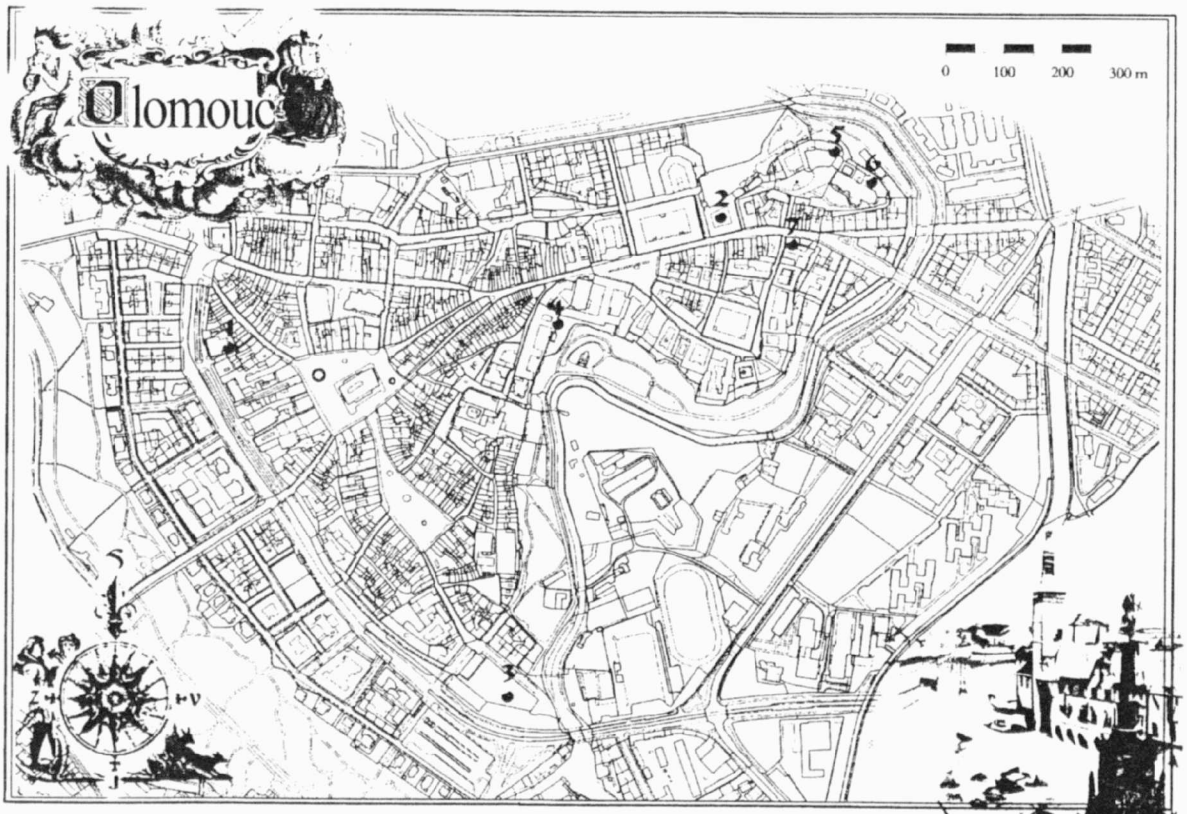
Mutěnice (Bez. Hodonín). „Přední díly za hospodou“. Ältere Burgwallzeit, Burgwallzeit. Rettungsgrabung.

OLMOUC (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc)

Riegrova ulice č. o. 11 – Barvířská ulice před č. o. 1. Pravěk, vrcholný středověk, novověk. Intravilán města. Sídliště. Záchraný výzkum.

V podzimních měsících proběhl drobný sondážní výzkum kanalizační přípojky v ulici Barvířské (rozměry výkopu: 3,00 x 1,10 m; max. hloubka 2,70 m). Lokalita leží v severozápadní části historického jádra Olomouce, v těsné blízkosti někdejších městských hradeb při jihovýchodním okraji plochy zkoumané v 70. letech 20. století P. Michnou (Michna 1982).

Nejstarším dokladem lidské aktivity jsou nálezy několika drobných pravěkých atypických keramických artefaktů, pocházejících z mladší kvartérní černozemě. V průběhu 13. století byla tato vrstva porušena zahluobeným objektem. Interpretace náleзовých poměrů se zřejmě blíží situaci vztahu „zemnice“

Obr. 13. Lokalizace významnějších záchraných výzkumů v Olomouci v roce 2002: 1. Riegrova ulice č. o. 11 – Barvířská ulice před č. o. 1; 2. třída 1. máje č. o. 3; 3. třída Svobody; 4. Univerzitní ulice č. o. 3-5; 5. Václavské náměstí č. o. 5; 6. Václavské náměstí, parc. č. 153, tzv. Malý dvorek; 7. Wurmova ulice č. o. 1.

Lokalisierung der ausgewählten Rettungsgrabungen in Olomouc im Jahre 2002. 1. Riegrova Str. Nr. 11 - Barvířská Str. Nr. 1; 2. Hauptstr. 1. máje Nr. 3; 3. Hauptstr. Svobody; 4. Univerzitní Str. Nr. 3-5; 5. Václavské Platz Nr. 5; 6. Václavské Platz, par. Nr. 153, Malý dvorek; 7. Wurmova Str. Nr. 1.